

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1750 Eksempl.
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Olsker, Rutsker, Ro og Klemensker.

Nr. 684

Fredag den 7. August 1925

18. Aarg.

August.

Og aldrig stemmes en Sjæl saa glad,
det være sig Mands eller Kvindes,
som naar det dufter af

Myntens Blad
og Negene samles og bindes.

Og aldrig puster en Vind saa blødt,
som naar det lysner i Østen:
og aldrig kysser en Mund saa sødt,
som naar det dugger om Høsten.

Og aldrig jeg mindes en Mark
saa grøn,
som den om mit Hjemlands Haver,
og ingen Sol har jeg set saa skøn,
som den, der gik ned mellem
Traver.

Jeppe Aakjær.

Fra Bornholms Fortid Historiske Minder paa Bornholm.

Hver By og hvert Sogn i Danmark har sin Historie. Men som Regel er denne Historie udelukkende Lokalhistorie. Kun nu og da, her og der, slaar som et Lyn den store Historie ned. En Krig drager Sogne og Byer, der hidtil har ligget gemt i deres egen Fred, ind paa Danmarkshistoriens Skueplads. Og et Aarstal afmærker Begivenheden i Lokalhistoriens rolige Gang.

Anderledes med Landets Grænseegne. De har deres selvstændige politiske Historie. Sønderjyllands Historie er saa stor og betydende, at den gennem Aarhundreder har været identisk med Danmarks Historie; det er en af de Egne, hvor om Nationens Liv og dens politiske Kampe drejer sig.

Ligesom Sønderjylland er Bornholm en Grænseegn, og ligesom Sønderjylland har Rigets østligste Ø været et Stridens Æble og skiftet Herre adskillige Gange. Men Bornholm har aldrig været centralt i Nationens Interesser. Det har faaet Lov at skøtte sig selv. Derfor har Øen en ejendommelig Historie, der paa en Gang er Lokalhistorie og præget af store og stærke Begivenheder. Hertil har ikk mindst Øens isolerede Beliggenhed bidraget. Bornholm har mange Tilfælde paa Grund af sin Fjernhed faaet Lov til at ordne sine egne Anliggender, noget, de gennem Aarhundreder har fæstet sig som et Træk i Bornholmers Karakter.

Allerede i Vikingetiden levede det politiske Liv paa Øen med en

voldsom Selvstændighed, der næppe har Sideslykke i vor Historie. Og Kongemagten havde en haard Tørn med at underlægge sig de bornholmske Hovdinge.

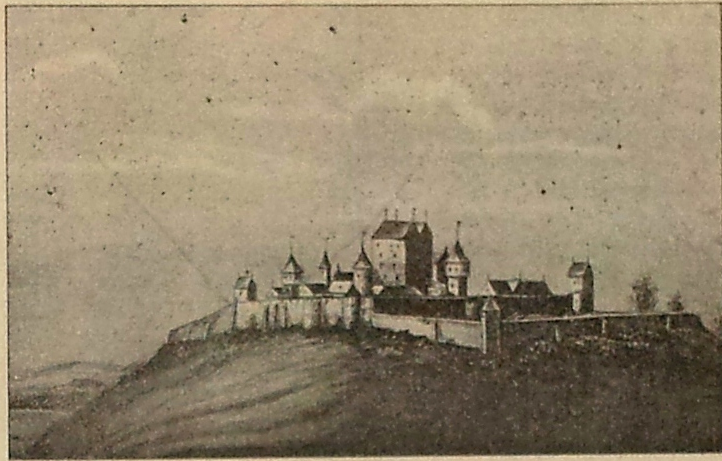
Vikingerne Borge er sunkne i Grus. Endnu stedfæster Overleveringen dem til visse gamle Voldsteder, men denne Overlevering er meget usikker.

Efter at Svend Grate havde afslaaet tre af Øens fire Herreder til det lundske Ærkebispesæde, begyndte den lange Række af voldsomme Begivenheder, der danner Bornholms Historie fra Middelalderens Midte til Aar 1658, da den „dramatiske Periode“ i Bornholms Historie endte og kronedes med den Begivenhed, der førte til Bornholms Løsrivelse fra Svenskeherredømmet. Denne Historie grupperer sig om de to Borge „Lilleborg“ og „Hammershus“ — Kongens og Bispens Borg.

Paa Bornholm var Bisperne stærkest — det var Hammershus, der stod sig i Kampen. Denne Borg er endnu for Bornholmerne „Slottet“, medens Lilleborg, der ligger paa en høj Klippe i den tætte Almindingskov, kun har bevaret Folkesagnetes mørke Mystik — ikke Slotsglansen. Siden 1259 har Borgen været Ruin; i hint Aar fik den sin voldsomme Død, da Jakob Erlandsens Broder i Forening med den vendiske Fyrst Jaromar og hans vilde Skarer afbrændte Kongens Borg.

Kort i Porvejen maa Hammershus være bygget. Det blev Jens Grands Tilflugt, da han ved Morten Madsvids Hjælp undveg fra Søborg. Det var det faste Punkt i Striden mellem de høje Herrer, ja Paven skrev endog et Brev til de bornholmske Hovedsmænd og forbød dem at overgive Hammershus til Kong Erik. Dette pavelige Brev viser bedre end noget andet Slottets politiske Betydning i Middelalderen.

— Vugges man i en Baad ved Ruinklippens Fod, saa ser man Ærkebispens gamle Borg hænge højt over Havet som en Ørnerede. Man faar ved dette Syn aldeles revideret sin Opfattelse af Middelalderens Gejstlighed. Det har ikke været Sjælehyrder af samme Maal

Hammershus i Bispetiden (Rekonstruktion).

som vore Præster, der byggede slige Borge og befæstede dem saaledes. En Ærkebisp var en mægtig Fyrste. Og paa Baggrund af Ruinerne forstaar man bedre den Rolle, de stridbare lundske Bisper har spillet i Danmarks Historie.

Men Slottet har overlevet Bispemagten. Senere husede det de lybske Hovedsmænd — haarde Hunde og vrede Herrer — efter den folkelige Tradition, nyere Historikere er tilbøjelige til at yde dem Anerkendelse for deres Dygtighed — men Bornholmerne har alle Dage været et stridbart Folk, der har haft svært ved at forsones sig med Tanken om en regerende Øvrighed. Intel Under at der faldt haarde Knubs i Lübeckertiden.

Bornholmerne Uvlige mod en fast Styrelse er det til syvende og sidst vi kan takke for at Bornholm den Dag i Dag er dansk. Man erindrer, hvordan det gik: Bornholm blev sammen med Skaane, Halland og Blekinge afslaaet til Sverige — fire Landsdele saa uomtvisteligt danske, som de tre af dem nu er svenske, trods Slægtskabel mellem dem. Men Bornholmerne rev sig løs fra Sverige, idet de dræbte den svenske Kommandant, erobrede Hammershus og skænkede Øen til den danske Krone.

Angaaende Kommandanten — Prinzensköld — er der det at bemærke, at ogsaa han er nyere Historikere ved at yde retfærdig An-

erkendelse. Han har været en dygtig Mand og ikke engang nogen særlig haard Mand, efter de Tiders Forhold. I enkelte Tilfælde har han endog saa vist en (selv eller vor Tids Syn) smuk Hensyntagen til ulykkeligt stillede ved Eftergivelse af Forpligtelser. Men ogsaa under ham viste Bornholmerne stædige Modstand mod fast Herredømme sig. Og der er særlig et, Bornholmerne fra Arilds Tid har været svorne Modstandere af: Skat! Prinzensköld faldt paa Svenskekongens Skatter, skønt han havde lagt sig i Selen for at faa dem lempede.

Ved denne Lejlighed spillede Hammershus for sidste Gang en historisk Rolle. Og derefter overlevede Borgen sin egen Historie. Den døde af Alderdom; hverken Brand eller Krig gjorde det til Ruin — det forfaldt langsomt, kun fremskyndet i sin Synken af Bornholmerne, der fra de faldende Mure forsynede sig med Sten til Nybygninger.

Men fire hundrede Aar af de mest dramatiske vor Historie kan opvise gaar igen bag de gamle Mure. Selve Ruinen er istand til at indgyde Ærefrygt; den er, Visby undtagen, Nordens største Ruin, og dens Beliggenhed paa en stejl utilgængelig Klippe giver Borgen en naturlig Befæstning, mod hvis Mure Havet har slynget Sten i Tusinde Aar uden at faa dem væltet.

C-n.

Fra svundne Tider:

Hvem var hun?

3000 Aar er en lang Tid. Det er kun eet Tusind Aar, siden Gorm den gamle levede, og Danmarks Historie begyndte. Det er endnu ikke to Tusind Aar, siden Jesus Kristus føjtes til Verden. For at naa de tre Tusind Aar tilbage skal vi maaske helt op i Næheden i den Tid, da Israels Folk skred over Jordans Flod ind i det forfættede Land. For de tre Tusind Aar siden var der nok endnu i Live en eller anden Gamling, der mindedes, hvordan han som Børn havde været baaret paa sin Fars eller Mors Arm over Jordans tørre Flodleje.

Hvordan mon det stod til heroppe i Danmark den Gang? Ja, spørg Historien, den skrevne, og den vil melde Pas. Den kan ikke give én den fjerneste Forestilling, ikke et Glimt, ikke en Straale af Lys naar fra disse fjerne Tider ned til os de fjerne Tiders Børn ad Historiens Vej.

Men gives der da andre Veje, andre Lyskilder, hvoraf man kan hente Oplysning, hente nogen Kunskab til denne gamle Tidsold?

Ja, saadanne findes; vi kan ikke hente sammenhængende Oplysning om den Tid; men som gennem en Dørsprække kan man titte derind og opfange et og andet løse- ret Brudstykke af Datidens Menneskeliv heroppe i det høje Nord.

Saadanne Dørsprækker aabner Arkæologien, Oldkyndigheden for os, saa enkelte Lysstraaler falder ind over de urgamle Tider.

Lad os da et Øjeblik dvæle ved en saadan Lysstraale, der for kort Tid siden blev fanget ind. Og lad os se, hvad den kan aabenbare for os om Livet i vort Fædreland for 3000 Aar siden.

Lysstraalen kom til os fra et Gravlund ovre ved den lille Landsby Egtved ved Kolding i Aaret 1921.

Af dette rige, videnskabeligt undersøgte Gravlund fremgik da følgende:

For saadan noget som omtrent 3000 Aar siden levede der ovre i Næheden af den senere Købstad Kolding en fin og fornem Kvinde. Hun var kun 25—26 Aar gl.

Hendes Jordfærd fejredes med Pragt og paa en Maade, der viser, hvor rig og mægtig hun eller rettere hendes Slægt maatte have været.

Det første, der blev søgt for, var en værdig Gravplads til hende, og man valgte da den øverste Del af en Bakkeknudd, saaledes at der herfra var milevid Udsigt til alle Sider. Her blev Bakkens Overflade jævnet i en Rundkreds med Udstrækning af over 30 Mtr. i Tværmaal.

Nu hentedes nede fra en eller anden Lavning store Mængder af fugtig Engjord, der skulde tjene

Hammershus Ruiner, set fra Havet.

til at hindre hurtig Forraadnelse. Læs eller Læs blev ført derop, et mægtigt Arbejde, først endt, da hele den store Rundkreds var dækket overalt med et mer end metertykt Lag.

Mens mange Hænder var travlt beskæftiget med dette store Jordarbejde, blev andre sat i Gang med at tilvejebringe en værdig Ligkiste. Nu er Egnen omkring Gravhøjen træffelig, men den Gang bredte der sig store Egeskove nær og fjern. I en af disse udsøgte et passende Træ, en vældig metertykt Eg. Med Bronceøkserne fældes den, og derpaa overhugges Stammen 3-4 Meter længere oppe, saaledes at der fremkommer en rund, glat Egebul. Denne midtkløves nu paa langs, saa Bullen bliver delt i to lige store Halvdele, hvorefter den ene udhules saa dybt, at Liget kan gemmes deri.

Et tredje Forarbejde bestod i at skaffe Mad og andet til Festen. Blandt andet slagtes en stor Okse, og mens dens Kød vel sagtens tilberedes til Gæsterne, bliver dens langhaarede, laadne Skind brugt til at fodre Ligkisten indvendig, saa at den unge Kvinde kan komme til at hvile varmt og blødt. Siderne af det store Skind naar langt ud over Kistens Sider, saa de kan lægges ind over hende, før Laaget anbringes.

Imens er Liget beredt til sit sidste Hvilested. Hun bliver iført sin daglige Dragt, en Sommerdragt, saaledes som man vel har plejet at bære den indendørs. Paa Overkroppen en kort, ulden Trøje med halvlange Ærmer og nedenfor Trøjen et uldent Skørt, der fra Hofterne naaede til ned over Knæet og var viklet to Gange om Livet paa hende. Dette Skørt bestod af Frynser, der kun foroven og forneden holdtes sammen af en ulden, vævet Liste eller Bordt.

Midt paa Livet mellem Trøjen og Skørte var Legemet blottet. Her blev hun ombundet med et uldent Bælte, der blev knyttet i en smuk Sløjfe med Uldkvaster i de to nedhængende Ender. Men foran, midt paa Livet, var i Bæltet fastgjort den store Smykkeplade af Bronze, som var Kvindernes fornemste Prydelse i de Dage. Ogsaa en smuk Hornkam var anbragt i Bæltet.

Mærkelig nok fik hun ikke Sko eller Sandaler paa Fødderne, de omvikles blot med et Par uldne Stykker Tøj, der ikke var syet sammen. De havde ikke været til at gaa i for et levende Menneske, men maaske har man ikke ment disse Ting at være saa nødvendige for en afdød.

Haaret var klippet til omtrent som Nutidens „Pagehaar“. Der er jo som bekendt intet nyt under Solen. Tværs over Panden var det kort afklippet, ved Siderne og i Nakken naaede det til Skuldrene. For at holde Haaret paa Plads var der lagt en Snor under hendes Nakke; den kunde hun altsaa bruge, om det skulde blive nødvendigt. Men om denne Snor skulde blive opslidt, saa var det rart at have endnu en i Reserve, og en saadan blev da anbragt i en lille Æske, lavet af Lindebast, og henstillet tæt ved Hovedet, saa den kunde være let at faa fat i. I samme Æske lagdes desuden en lille Syl med Træskaff. Ogsaa en saadan Nyttelinge kunde det jo være rart at have nær ved Haanden.

Men ogsaa sine Smykker maatte hun have med, for i det hinsides at kunne vise, hvem hun var. I det ene Øre fæstnede en Broncering, to andre og betydelig større anbragtes om hendes Haandled, den ene rund, den anden flad.

Nu var det alt i Orden, og nu

laa det unge Legeme der, fint og slankt og af Middelhøjde.

Men nu kommer det mærkeligste, noget, man kun ydest sjældent har fundet i nogen nordisk Grav fra Oldtiden: Ved hendes venstre Side nedlægges de brændte Knogler af et lille 7-8 Aars Barn. Det hele indsvøbt i en lille Bylt Tøj. Hvad er Meningen hermed? Var det hendes Barn, men hvorfor er det da bleven brændt — eller var Barnet maaske dræbt (ufret) for at skaffe hende Følgeskab eller Tjenerskab ovre i den anden Verden? — Ingen nulevende ved det. Her er Plads for Eventyrdigtningen. Kun et er vist: brændt og ubrændt Lig kom her ikke blot i samme Grav, men i samme Ligkiste.

Derpaa dækkede man nu de to Lig med et stort aflangt firkanter Stykke Tøj. Efter Udseendet at dømme har den unge Kvinde maaske i levende Live ofte brugt dette eller et lignende til at tage over sig eller svøbe sig ind i mod Vinterkulden. Under det laa de to nu godt og varmt dækket, og endnu bedre blev det, da Siderne af den store Oksehud med Haarene indad omhyggeligt blev lagt ind over Tæppet, omhyllende det hele.

Da man var naaet saa langt, standser man et Øjeblik og besinder sig paa, at der er noget, man har glemt. Hun har ingen Drik faaet med til at læske sig paa til den maaske lange Vandring. Dette afhjælpes, og nu ligger man den lille Birkebarksspand, som dertil er holdt rede, og sætter den ned ved hendes venstre Fod, men uden for Okse huden. Drikken, som indeholdes i den lille tættede Spand, er en Slags Tyttebærvin, som er gjort kraftig og bitter med tilsat Pors og sødet med Honning. Sikker den bedste og lilligste Drik, som man den Gang forstod at tilberede. Den skulde hun nu have med og nyde paa sin sidste, maaske lange, dunkle og trættende Rejsefærd.

Og saa — endnu et: Ovenpaa den sammenfoldede Oksehud lægges en lille Røllike i Blomst. Hvorfor? Ja, det er der ingen, der ved. Maaske er den tabt der tilfældigt for at vise sene Tiders Børn, at Jordfæstelsen har foregaaet ved Sommertide, mens den lille Røllike stod i Blomst, maaske er den lagt der med velberaadt Hu af Far eller Mor, af Husbond eller Hjertenskær, som et Udtryk for den Kærlighed, der følger den afdøde ud over Død og Grav. Det er den anden Hemmelighed, som Kvindegraven ved Egtved indeholder, og som heller neppe nogen Sinde bliver afsløret.

Nu samles den flakte Egestamme atter, „Laaget lægges paa Kisten“, og den føres op paa sin Plads midt i den vordende Gravhøj. Der omsættes den mægtige Egebue nu med en Oksestæning om begge Sider og Ender, for at den ikke skal væltes eller rykkes ud af sin Leje. Den vaade Engjord pakkes derpaa godt og tæt om det hele, og saa tages der fat paa Opførelsen af Kæmpehøjen. Mindehøjen over den afdøde Storbli-ver den, større end andre Kæmpehøje i Egnen; endnu, efter 3000 Aars Forløb, løftede den sig halvfjerde Meter op over den omliggende Markbund; og hertil svarer dens Navn „Storhøjen“.

Men hele det øverste Lag af Højen er opskovet Sand- og Muldjord fra Marken omkring Højens Fod.

Og saaledes stod den da færdig, den mægtige Mindehøj, stod der, da Mindet om hende, til hvis Ære den engang var bleven opført, forlængst var gaaet i Glemme, stod der, mens Aarene de rullede og

skiftedes om paa Jord, mens Aarhundreder blev til Aartusinder, som vilde den trods Tiden og alle dens Omakiftelser.

Men saa slog ogsaa den gamle Kæmpehøjs Time. Da tre Tusind-aar var henrundne, var der ovre i den lille nærliggende Landsby nogle Landmænd, som fandt, at den store Jordmasse i Højen kunde bruges til Fyld et og andet Sted paa Gaardens Mark. I længere Tid havde flere Ejere saaledes sløjet en Del af Højen og betydelig formindsket den. Den tabte efterhaanden sin Størrelse og Anseelse, og 1921 besluttede omsider den daværende Ejer, Gmd. Peter Plat, helt at rydde de tilbageværende Rester af Højen bort.

Dette Arbejde førte imidlertid til Opdagelsen af den gamle Egekiste. Arbejdet blev øjeblikkelig afbrudt og Bud sendt til Nationalmuseet om Fundet. Med den største mulige Omhu blev Stedet undersøgt af Museets Udsendinge, hvor efter „Kisten“ blev ført ind til Museet i København og der underkastet en indgaaende Undersøgelse, der ikke tog mindre end otte Dage, da hver enkelt lille Del skulde præpareres og konserveres for ikke øjeblikkelig at falde hen i Støv.

Det er fra Beretningen om denne strengt videnskabelige Undersøgelse, at det her fortalte er hentet. Egetræets Garvesyre har bevareret mange Dele af Kjolens Indhold fra Opkløsnings, deriblandt kan nævnes Uldtøjet og Haaret baade paa Kvindens Hoved og paa den store Oksehud. Man ser endnu tydelig Haarets askeblonde Farve, som man af Bæltets og Kjolens linningens Længde kan slutte sig til Legemets slanke Form.

Som det største Udbytte af Egekistefundet ved Egtved kan da nævnes, at man her har den ældste, fuldstændige Menneskedragt, der overhovedet findes paa hele denne vide Jord. De ægyptiske Mumledragter er nok ældre, men det er Ligdragter og ikke den Dragt, man lærdes i, mens man levede. Men dette er netop Kvindens fra Egtved.

Paa Nationalmuseet opbevares nu Fundet, mens Storhøjen er forsvunden. Kun Stenene om Egebullen findes endnu samlet; de danner en smuk Stensætning i Peter Plat's Have.

Men saa meget kan et Oldtidsfund fortælle, naar det faar Lov at komme under kyndig Behandling.

Povl Hansen.

Fiskeren

Paa et Hav, der er Stilhed og Fraade, paa et Hav af omskifteligt Skær sejler skummende Fiskernes Baade, de er Væner af alle Slags Vejr. De gaar stik imod Strømmen og Blæsten. Som en Rytter har Magt over Hesten. som en Mand, der med Guderne fejder, staar ved Rattet en Skipper og spejder.

I de lange og luende Dage, i de iskolde Vinteres Nat, hvor alt Mørket er hyldende Klage, er hans Haand om det duvende Ral. Han er fæstet af Havet i Norden, han vandt frem til Motoren, Motoren, og den hamrer og hamrer og hamrer, medens Søerne hyler og jamrer.

Ikke store og straalende Byer, ikke Ager og svinmende Skov, men de drivende, jagende Skyer og det Brns og det Sprøj om hans Bø, det uendeligt bølgende Øde er hans Verden —

hans Mark og hans Grøde. Som en Dæm i hans Ensomheds Timer kommer til ham de blinkende Stimer.

Han ser Fiskene gaa i det grønne, i den dybe og skumrende Sø, de er store og skinnende skønne, han har dømt dem i Dag til at dø! Og han sætter sit Garn — og han drager af sin vaade og vidstrakte Ager, af den evige Gavnildheds Kumme, hvad hans Baad og hans Altraa kan rumme.

Det er Fiskerens Løn for hans Møje. Paa det Hav, hvor hans Forfædre foer, forbi Vager og tudende Bøje, gaar hans Vej fra den hjemlige Fjord.

I Bardunerne synger Nordvesten, han gaar frem imod Søen og Blæsten, han er Sønnen af Havet i Norden, og hans Sjæl er Motoren, Motoren! —

Kal Hoffmann.

Gudstjeneste og Møder.

Søndag den 9. August.
Allinge Kl. 8. Ols Kirke Kl. 10.

Luthersk Missionsforening.
Allinge. I Hammers Løkke Kl. 3
C. Jespersen.
Tein. M Kl. 6, Forsaml.

Metodist-Menigheden („Belesda“).
Søndag Gudstjeneste Kl. 4 Eftm.
Søndagsskole Kl. 2.
Enhver er hjertelig velkommen.
Pastor Berger-Petersen

En ny 6 Hestes

Fairbang Motor,

en 14“ Holbæk Tærskema-skinne, en rinsk Kværn og en Rundsav er billig til Salg samlet.

En rask Korchest, mørkbrun, 4 Aar, 10 Kv. 3 Tom, er til Salg.
Alfred Hansen,
Tlf. Rø 4. Lynggaard.

Strømper

strikkes og forfæddes.
Julie Vesterholm,
Strandvejen, Allinge.

En yngre Karl

kan straks faa Høstarbejde paa Nordholt i Klemensker.

Biografen.

Søndag den 9. August Kl. 8

Det gælder Livet

Skuespil i 6 spændende Akter fra de amerikanske Smuglerkredse Hovedrollen spilles af Anna Q. Nilsson.

Pianoer, Orgler og Violiner.

Chr. Transen Holm, Allinge.

Det hænder

for eller senere, at De har Brug for en lille Annonce. Et Værelse eller en Lejlighed ledig, brugte Sager til Køb eller Salg, Undervisning, Pension eller andet. Husk da, at Nordbornholms Ugeblad har den største Udbredelse her paa Egnen og at det koster mindst at avertere i vort Blad.

Cementvandtrug

haves paa Lager.
Klemensker Cementfabrik
Tlf. Kl. n. 77.

Allinge-Sandvig Ungdomsforening

afholder Medlemsbal Søndag den 9. Aug. Kl. 8 paa Christensens Sal.

Medlemskort skal forevises.

Bestyrelsen.

Hjærtelig Tak

for Deltagelsen ved vor kære Oda's Begravelse.

Olga og Fritiof Nielsen.

Brøndrør,

1 x 1 m, haves paa Lager og leveres overalt.

Klemensker Cementfabrik
Tlf. Kl. n. 77.

STRØMPER

NORLANDETS
HANDELSHUS
ALLINGE

Sorte Bomuldsstrømper fra 0,85

Svære graa Mako-strømper 1,25

Svære, ribb. Strømper, meget stærke 2,00

Florstrømper i flere Farver 2,35

Stærke danske Strømper 2,50

Nordlandets Handelshus

Sølvbrosche,

(Sommerflugt) er tabt paa Vefen fra Strandslet til Allinge. Bedes afleveret paa Grønbechs Hotel.

Ved De,

at vi sælger

gode Arbejdsveste for 5,50

stærke Buchskinsbenkl. 6,00

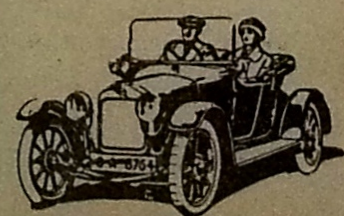
Overalls med Elastik i Selerne 10,75

blaa Sergesbenklæder 16,50

kulørte Habitter i smaa Numre fra 42,00

Blaa Sergeshabitter, smaa Kumre fra 55,00

Nordlandets Handelshus.

Stort Udvalg i
Spisestel og Kaffeestel

fra Bing og Grøndahl.

Bestillinger paa Juleplatter og Julevaser modtages gerne
Allinge Kolonial- og Produktforretning

Vi har nedsat Priserne

paa Margarine, Sukker, Mel, Kaffe, Sagogryn, Svedsker, Rosiner, Abrikoser og iøvrigt mange andre Varer.

Vi bringer gerne Varerne eller sender dem franco til nærmeste Station. — Altid billigste Priser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Kaffe, Melis, Puddersukker, Flormel Rugsigte

og mange andre Varesorter. Bedste Kvaliteter.

4 pCt. Rabat pr. kontant.

Nordlandets Handelshus.

Til Nedsaltning af Sild og Kød anbefales:

Rigtig grov spansk Salt og grov Køkkensalt.

Prima Hosalt sælges for 4 Kr. pr. Sæk à 50 Kg.

Nordlandets Handelshus.

Ekstragrove engelske Hvedeklid

i 50 kg. Sække samt

Toldbodmøllens Hvedeklid

sælges til en meget lav Pris i

Nordlandets Handelshus.

Til Hjemmebrygning sælges

Prima knust Malt (af 6-radet Byg)

Kraftig fynsk Humle. Frisk Gær.

Maltsaft paa Flasker

Nordlandets Handelshus.

Kyllingefoderet „Bornholm“

er det allerbedste og sælges til billigste Pris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Leer

Lebomme

Strngespaaner

Høthve og Riber

bedst og billigst i

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Køkkenudstyr.

Gryder, Stegepander, Kasseroller, Kander
i Emalje og Aluminium.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Tørre, gode 3/4 Toms

Udskudsbrædder.

Vi har i disse Dage taget en Stabel af disse ind og kan ekspedere i alle Længder.

Nordlandets Handelshus.

Bil udlejes

Ludvig Pedersen,
Egelund.
Tlf. Allinge 139.

Forlang

Sandvig Sportsvand!

fra Mineralvandsfabriken BORNHOLM

En lille Læstjederovogn

er billig til Salg.

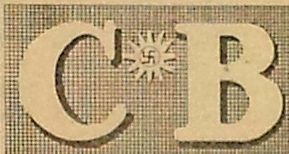
H. Gregersen, Rø St.
Tlf. 51.

Bilkørsel

besørger med Lastbil og 6-7
Personers Bil.

Tlf. Allinge 91 y.
Henry Hampe.

Drik

SPORTSVAND

NY FORFRISKENDE
SOMMERDRIK

**Carlsberg
Bryggerierne**

En 6-7 pers. Bil

udlejes billigt. Tlf. Ruls. 75
Smed Mogensen.

H. M. Lindberg

Urmager og Guldsmed
Allinge. — Tlf. 93.

Standard Høstbindegarn.

Prisen paa Høstbindegarn af prima langt-rækkende Kvalitet er nu meget billig og det tilraades at købe snarest.

**Allinge Kolonial- og
Produktforretning.**

paa Haandtaget og ring op Telefon
Allinge 74, naar De har et eller
andet at avertere.

COËTTA

Fyldte Chokolader

„ALBA“ Spise-Chokolade

„ANKER“ Cacao kun i 1/8 kg Pakker

FINESTE DANSK FABRIKAT

Crewson Medium

Kendt Fabrikation til Linné

Grand Price Paris 1900. London 1908. Bryssel og Amsterdam 1910.
Guldmedalje 1924.

Sterlingkursen har medført betydeligt Prisfald.

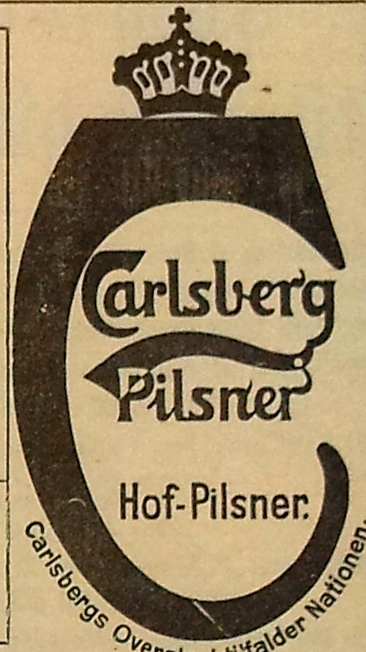
Chr. Olsen, Messen.

Carlsberg
Export
Øl

slanke Flasker
m. Guld-Etik.

*Pryder et
festdækket
Bord.*

Bugningsartikler.

Brædder, Planter, Lommer, Cement, Tagpap,
Glasfærdede Lerrør, Krybber og Svinetrug.

Cementrør. Som, Struer og Bolte
Hængsler og Beslag.

Tagvinduer og Staldvinduer
anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

De bedste Kvaliteter i Arbejdstøj.

Mine gode bekendte amerikanske Overalls og Trojer i alle
Størrelser baade til voksne og Born. Prima blaa Molskindsbeklæder og mange andre forskellige Arbejdsbeklæder, Trojer, Bluser og Skjorter. Underbeklædning i Uld og Bomuld til voksne og Born. Alt i mægtigt Udvalg til smaa Priser.

Jens Hansen.

Tjære, Taglak, Kultjære,

Finsk Tjære, Carbolinium.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Til særlig lave Priser tilbyder vi

18% Superfosfat og 37% Kaligødning
til Høstlevering. I Juli og August venter vi Ladninger med

Nørre Flødals Gødningskalk

som sikkert er den bedste Kalksort som findes. Vi noterer
gerne alle Bestillinger snarest

Nordlandets Handelshus.

Averter i Nordbornholms Ugeblad!

COËTTA'S

„ROYAL“ Koge-Chokolade
„B E C A“ Koge-Chokolade
FINESTE DANSK FABRIKAT

MAGASIN DU NORD MAGASIN DU NORD

Sommersalg til extra billige Priser

Restpartiet af Sommer-Dameovertojer udsælges med 25 pCt. R
En Del fraserterede Frakker udsælges til ca. halv Pris.

Et Parti Dame-Regnfrakker, garanteret vandtætte 15,85

Restlageret af Pigekjoler i Bommousseline og Wienerlærred
Længde 70, 75, 80, 85, 90 cm udsælges for 5—6 Kr.

Et Parti hvide Pige Festonskjoler udsælges til
Størrelse 50 65 70 90 95 100 cm
Pris 700 800 850 900 1000 1050 Øre.

Paa denne Pris gives ekstra 10 pCt. Rabat.

Restlageret af Sommerkjoler til voksee, hvide og kulorte,
udsælges med 20 pCt. Rabat.

En Del fraserterede Kjoler udsælges for 5, 8 og 10 Kr.

Alle kulørte Dreng Vaskebluser uds. med 15 pCt. Rabat. •

Paa Dreng Vaskehabitter og Zephyrskjorter 10 pCt.

Et Parti Rester i Uldmousseline af prima franske Kval. og
Monstre i Maal paa ca. 150, 200 og 250 cm sælges
med 20 pCt. Rabat.

Magasin du Nords Udsalg.

Victor Planck, Allinge.

Ovenstaaende Rabat ydes kun ved kontant Betal.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa:

3 Maaneders Opsigelse	4,5 pCt. p. a
Almindelige Sparekassetilkaar	4 - - -
Folio	2 - - -
i Forsørgelsesafdelingen	3,5 - - -
hyvortil Præmie, hidtil 2,5 pCt.	

Standard Høstbinddegarn

i store Møglar, ekstra prima Kval., løber 400 m
pr. kg. = Alm. prima do. løber 330 m.
Begge Sorter er paa Lager. Heldigt Indkøb,
hvorfor vi kan sælge billigt. Bestillinger no-
teret.

Nordlandets Handelshus.

Friskbrændt Aalborg Cement

Glasfærdede Rø- og Svinefrybber

Sælges billig fra Lager. Stor Rabat ved
kontant Køb.

Nordlandets Handelshus.

Køreplan.
Rønne-Allinge
Jernbane.

Gyldig 31. Maj til 15. September

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Rønne H.	8,00	12,50	4,10	7,15	9,30
Nyker	8,17	1,10	4,27	7,32	9,47
Klemens	8,30	1,27	4,40	7,45	9,59
Rø	8,46	1,43	4,56	8,01	10,13
Humledal	8,54	1,51	5,04	8,10	10,21
Tejn	9,00	2,00	5,10	8,16	10,27
Allinge	9,12	2,12	5,22	8,27	10,37
Sandvig	9,20	2,20	5,30	8,35	10,45

Sandvig-Rønne

Sandvig	7,25	9,05	1,12	5,15	8,20
Allinge	7,31	9,13	1,19	5,23	8,28
Tejn	7,39	9,22	1,28	5,32	8,37
Humledal	7,44	9,26	1,32	5,37	8,41
Rø	7,54	9,38	1,44	5,49	8,53
Klemens	8,08	9,53	2,00	6,05	9,08
Nyker	8,18	10,05	2,10	6,15	9,20
Rønne H.	8,37	10,25	2,30	6,35	9,40

*) løber kun Mandag og Tirsdag.

fra 29. Juni til 31. August.

†) løber ikke Mandag og Tirsdag.

fra 29. Juni til 31. August.

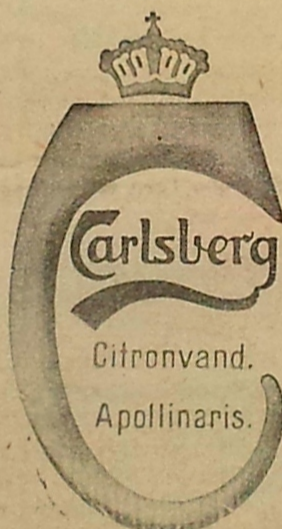
Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Rønne H.	8,00	12,50	4,10	7,15
Nyker	8,16	1,06	4,26	7,31
Klemensker	8,28	1,18	4,38	7,43
Rø	8,43	1,33	4,53	7,58
Humledal	8,51	1,41	5,01	8,06
Tejn	8,57	1,47	5,07	8,12
Allinge	9,07	1,57	5,17	8,22
Sandvig	9,15	2,05	5,25	8,30

Sandvig-Rønne

Sandvig	9,00	1,50	5,35	8,50
Allinge	9,08	1,56	5,41	8,57
Tejn	9,15	2,06	5,50	9,06
Humledal	9,20	2,10	5,55	9,11
Rø	9,31	2,21	6,06	9,22
Klemensker	9,46	2,37	6,22	9,38
Nyker	9,56	2,47	6,32	9,50
Rønne H.	10,15	3,05	6,50	10,10

Erindringsliste

Borgmesterkontoret 2—4 Eftm.
Dampskibsekspositionen, aaben ved Ski-
benes Ankomst og Afgang Tirsdag
og Fredag Efterm., Mandag og
Torsdag Form.

Distriktslægen 8—9 og 2—3.

Folketingsbiblioteket (Borgerskolen 1 Sal)
Læstuen: Søgnedage fra 5—9 Eftm.
Udlaan Mandag og Tirsdag 7—8,
samt Tirsdag 3—4.

Hjælpekassen: Form., Arb. Wald. Larsen
Kasserer Sth. Klaus Svendsen, Sandv
Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—6
Klemens Jernbanestation do.
Kømnertkontoret 10—11 og 2—4.

Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.

Postkontoret: Søgnedage 9—12 og 2—6

kandinavian-Amerikalinien:

Agent Otto Gornitzka,

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.

Sparekassen 10—12 og 2—4.

Stempelkontoret i Sparekassen. 10—12, 2—4

Branddirektøren do.

Statsanstalten for Livsforsikring ved

Stationen for Kofod Kontortid 1—4 Em

Telegrafstationen 9—12 og 2—6

Toldkammeret 8—12 Form., 2—5 Efterm.

Søger De en Pige, en Karl
eller en Dreng, eller mang-
ler De en Svend eller Lær-
ling, en Fodermester eller an-
den Medhjælp, bør De snarest av-
tere i Nord-Bornholms Ugeblad
der hver Fredag bringes direkte ind
c. 1800 Hjem og læses af saa godt
som hvert eneste Tyende. En An-
nonce her i Bladet vil derfor saa
godt som altid bringe et tilfreds-
stillende Resultat.

Fajance & Stenkrugker

i stort Udvalg.

Sylteglas. ↔ Gummiringe
til Sylteglas altid billigst.

Allinge Kolonial og Produktforretning.

Texaco Tagfilt

anbefales som det bedste og holdbareste til Tage.

Prisen er billig.

Allinge Kolonial og Produktforretning.

Kul til Tærkning.

Vi venter en Ladning prima Dampful af
allerfineste og kraftigste Kvalitet. — Prisen er
meget billig og vi modtager meget gerne Be-
stillinger til Levering efter Skibets Ankomst.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Mægtigt Prisfald!

Priiserne paa alle Foderstoffer er meget
betydeligt nedsatte og leveres altid billigst i

Allinge Kolonial & Produktforretning

Galvaniseret Pig-Hegntraad

og glat galvaniseret Hegntraad samt
Traadvæv til Høsegaaarde og Hegn.

Store Sendinger er kommet i disse Dage og vi sæl-
ger til nye lavere Priser. — Alle Slags

Søm, Dykker, Spiger og Isenkram
sælges efter en revideret Prisliste.

Nordlandets Handelshus.

BORNA MARGARINE

er fin, frisk og velmagende og giver

LÆKKERT SMORREBRØD

Klemens Maskinsnedkeri

Tlf. n. 13 - og Savværk - Tlf. n. 13.

anbefaler Havemøbler og Flagstænger.

Vaskemaskiner, god Konstruktion (udlaanes gerne i Prøve).

Tojruller, lette og praktiske. Klædeskabe og Kommoder.

Et Parti Senge fra 30 Kr. Hele Soveværelses- og Spisestuemøblement
leveres med kort Frist. Et Parti Stole fra 10,50 Kr.

Brandstiger, Bygningstømmer, Lægter, Brædder m. m.
alt i bedste Forarbejdning.

L. Pihl, Klemensker.

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvil-
kaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maal-
tider. Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

Bornholms Vegetabil Margarine.

18 pCt. Superfosfat og 37 pCt. Kali

Bestillinger paa Godning til Efteraarslevering
bedes venligst indgivet snarest. Vi leverer til
billigste Dagspris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.